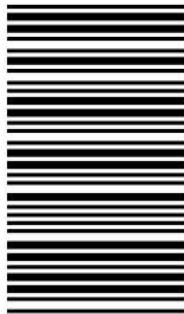

کد کنترل

321

A

321A

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمکن) - سال ۱۴۰۰

دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۹۹/۱۲/۱۵

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

رشته فلسفه و کلام اسلامی - (کد ۲۱۳۳)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: - زبان عربی - فلسفه - کلام اسلامی - منطق	۹۰	۱	۹۰

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سؤالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

■ ■ عین الأسباب للجواب عن الترجمة أو التعريب أو المفهوم (١٠-١)

- ١- عین الصحيح:

- ١) «**كُلّ شيء عندك بمقدار**»: هر چیزی نزد او به مقداری وجود دارد!
- ٢) «**توفّي مسلماً و أحقني بالصالحين**»: مرا با مسلمانان بمیران و به صالحان پیوند ده!
- ٣) «**إِنَّا أَنزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لِعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ**»: قطعاً ما قرآنی عربی را نازل کردیم شاید شما تعقل کنید!
- ٤) «**وَلَا يَحْزُنْكُ قَوْلَهُمْ، إِنَّ الْعَزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا**»: و نباید کلامشان تو را اندوهگین کند زیرا تمامی عزت از آن خداست!

- ٢- « و تدقّ في مرأى الرعيّة عنقه ليموت موتَ المجرمين مُذلاً!»:

- ١) گردن او را در برابر چشمان رعیت می‌زنی تا همانند مجرمان، خوار و ذلیل بمیرد!
- ٢) گردن او را در برابر دیدگان رعیت قطع می‌کنی، تا همانند خدمتکاران مجرم بمیرد!
- ٣) در دید رعیت گردن تو باریک است، برای اینکه افراد پست همانند مجرمها می‌میرند!
- ٤) با گردن دراز آیینه‌های مردم را خرد می‌کنی، تا مجرمان به هنگام مرگ با ذلت بمیرند!

- ٣- « تؤمل أن أُووب لها بنهمٍ و لم تعلم بأن السهم صابا!»:

- ١) امیدوار است که همراه غنایم نزد او بازگردم و نمی‌داند که تیر در من کارگر افتاده است!
- ٢) آرزوی وی اینست که برای او با غارتی بیایم و حال اینکه نمی‌داند تیر او به هدف خورده است!
- ٣) به خود امیدواری می‌دهد که رجعت من همراه غنایم باشد ولی خبر ندارد که تیرها از کار افتاده است!
- ٤) بازگشت من با دستان پر برای او از جمله احلام وی است درحالی‌که خبر ندارد تیری مرا هدف قرار داده است!

۴- « خَلْفُ لَنَا عَرَبُ الْجَاهِلِيَّةِ تَرَاثًا كَبِيرًا مِنَ الْأَمْثَالِ وَ هِيَ عَبَارَاتٌ تُضَرِّبُ فِي حَوَادِثٍ مُشَبِّهَةٍ لِلْحَوَادِثِ الْأَصْلِيَّةِ الَّتِي جَاءَتْ فِيهَا! »:

(۱) مؤلفان عصر جاهلي ميراث كبيری از مثلها را برایمان بجا می‌گذارند، و ضربالمثلها عبارتهایی هستند که در مناسبتهای مشابه ذکر می‌شوند!

(۲) عرب جاهلی ضربالمثلهای بسیاری را بعنوان میراث ادبی بجای نهاده است، این مثلها در حوادث مشابه که حوادث اصلی را با خاطر می‌آورند ذکر می‌شوند!

(۳) نوشته‌های عربی دوره جاهلی میراث عظیمی از ضربالمثلها را از خویشتن بجای گذاشته‌اند، و این ضربالمثلها در حوادث شبهی به حوادث اصلی مربوط به همان مثل بکار می‌روند!

(۴) عربهای دوره جاهلی میراثی بزرگ از مثلها را برای ما باقی گذاشته‌اند، و این مثلها عبارتهایی هستند که در مورد حوادث مشابه حوادث اصلی که درباره آنها سخن رفته بکار برده شده‌اند!

۵- « وَ الشَّيْبُ يَنْهَضُ بِالشَّبَابِ كَلَّهُ لَيلٌ يَصْبُحُ بِجَانِبِيهِ نَهَارًا! ». الأقربُ منْ معنىِ الْبَيْتِ :

(۱) مَرَا بِرَفْ بَارِيَدَه بِرْ پَرْ زَاغْ نَشَادِيدْ چَوْ بَلْ بَلْ تَمَاشَيْ بَاغْ!

(۲) شَادِيْ مَكَنْ از زَادِنْ وْ شَيْوَنْ مَكَنْ بَرْ مَرْگْ زَينْ گُونَه بَسِيْ آَمَدْ وْ زَينْ گُونَه بَسِيْ رَفَتْ!

(۳) فَلَا جَزْعَ إِنْ فَرَقَ الدَّهْرَ بَيْنَنا وَ كُلَّ فَتَى يَوْمًا بِهِ الدَّهْرَ فَاجْعَ!

(۴) يَنَالُ الْفَتَى فِي دَهْرِهِ وَ هُوَ جَاهِلٌ وَ يَكْدِي الْفَتَى فِي عِيشَهِ وَ هُوَ عَالَمٌ!

عَيْنُ الصَّحِيحِ :

(۱) إِلَيَّ أَيَّهَا الْمَحْنَكَ يَعُودُ الْأَمْرُ كَلَّهُ! : بَهْ مَنْ كَهْ صَاحِبْ تَجْرِيَهَامْ هَمَّهُ مَوْضُوعْ مَرْبُوتْ مَيْشُودْ!

(۲) الْقِرَاءَةُ فَتَبَاحَتْ مِنْ آلِيَّاتِ النَّجَاحِ! : خَوَانِدْ هَمْزَمَانْ بَا مَبَاحَثَهِ از اِبْزَارَهَایِ مَوْفَقِيَّتِ است!

(۳) أَتَساعِدُنِي فِي النَّائِبَاتِ وَ أَظْلَمُكُمْ؟ كَلَّا! : آيَا در سختیها به مَنْ كَمَكْ مَيْكَنِی تَا به تو سَتَمْ كَنَمْ؟ هَرَگَزْ!

(۴) صَبَرَكَ وَ تَصَلَّ إِلَى أَهْدَافِ السَّامِيَّةِ مِنْ أَسْبَابِ فَرْحَى! : پَایْدَارِيتْ تَا زَمَانِی کَهْ بَه هَدْفَهَايَتْ بَرْسِی، از عَلَلْ خَوْشَحَالِی مَنْ است!

۷- « الْعَوَانُ لَا تَعْلَمُ الْخِمْرَةَ! ». يَدِلُّ المَثَلُ عَلَى أَنْ ..... .

(۱) الشَّيْخُ لَا يَتَعَلَّمُ مِنَ النَّا شَيْ!

(۲) الْمَرْأَةُ الْمَسْنَةُ لَا تَحْتَاجُ إِلَى لِبَسِ الْسَّتَرِ!

(۳) الْإِنْسَانُ الْمَحْنَكُ لَا يَحْتَاجُ أَنْ يَتَعَلَّمَ الْمَبَادِئِ!

(۴) الْإِنْسَانُ الْخَبِيرُ لَا يَحْتَاجُ إِلَى مَنْ يَعْلَمُ الشَّيْءَ الَّذِي يَتَقْنَهُ!

- ٨ «در سال ٨ هجری نقض عهد قریشیان سبب شد لشکر اسلام بطرف مکه حرکت کند و بدون درگیری وارد این شهر شود و مردمانش با پیامبر (ص) بیعت کنند!»:
- ١) فی السنة الثامنة من الهجرة نقضت قريش لمعاهدتها و سبب هذا الأمر تحرك جيش الإسلام باتجاه مكة و دخل هذه المدينة بدون حرب و بايع الأهالي النبيّ (ص)!
  - ٢) فی السنة الثامنة من الهجرة أدى نقض قريش لمعاهدتها إلى أن يتحرك جيش المسلمين باتجاه مكة و يدخل هذه المدينة دون معركة و يبايع أهاليها النبيّ (ص)!
  - ٣) عندما نكث أهالي قريش عهدهم في السنة الثامنة الهجرية تحرك جيش المسلمين نحو مكة و دخل البلد دون معركة و أخذ الأهالي يبايعون النبيّ (ص)!
  - ٤) عندما نكثت قريش عهدها سبب الأمر أن يتحرك جيش الإسلام نحو مكة و أن يدخل هذا البلد بلا حرب و الأهالي بايعوا النبيّ (ص)!
- ٩ «در دو قرن دهم و یازدهم بار دیگر توجه و علاقه به شناخت اسلام و تفکرات اسلامی در اروپا زنده شد!»:
- ١) فی قرنی العاشر و الحادی عشر تجددت الحياة للمرّة الثانية للاهتمام بمعرفة الأفكار الإسلامية في أوروبا!
  - ٢) أخذت الحياة تدبّ في أوروبا لثاني مرّة منذ القرنين العاشر و الحادی عشر لمعرفة الإسلام و الأفكار الإسلامية!
  - ٣) فی القرنين العاشر و الحادی عشر دبت الحياة مرّة أخرى في الاهتمام بمعرفة الإسلام و الأفكار الإسلامية في أوروبا!
  - ٤) أخذت الحياة تجدد منذ قرنی العاشر و الحادی عشر في أوروبا مرّة أخرى للاهتمام بمعرفة الإسلام و الأفكار الإسلامية!
- ١٠ «موقیت طرح توسعه روستایی و حمایت از معلولین و آموزش بهداشت، همگی بستگی به وجودان کاری هر فردی دارد!»:
- ١) نجاح منشور التنمية الريفية و دعم المعاquin و التغذیه الصحی کلّها یرتبط بالضمیر المهنی لکلّ إنسان!
  - ٢) إن النجاح لمنشور التوسيع الريفية و حماية المعاquin و تعليم الصحة كلّها ترتبط بضمیر المهنی للأفراد!
  - ٣) توفیق مشروع تنمية الريف و حماية المعاوقین في العمل و التعليم الصحی یرتبط جمیعاً بضمیر کلّ الأفراد!
  - ٤) إن التوفیق في مشروع التوسيع للأرياف و حماية المعاوقین عن العمل و تغذیه الصحة ترتبط جمیعاً بضمیر الأفراد!

■ ■ عین المناسب للجواب عن التشكيل (١٣-١١)

١١ - عین الخطأ:

- ١) قال نَوْفُ: وَ عَقَدَ لِلْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي عَشَرَةِ أَلَافٍ، وَ لِقَيْسِ بْنِ سَعْدٍ رَحْمَةُ اللَّهِ فِي عَشَرَةِ أَلَافٍ،
- ٢) وَ لِأَبِي أَيُوبَ الْأَنْصَارِيِّ فِي عَشَرَةِ أَلَافٍ، وَ لِغَيْرِهِمْ عَلَى أَعْدَادٍ أُخْرَ،
- ٣) وَ هُوَ يُرِيدُ الرَّجْعَةَ إِلَى صَفَّيْنَ، فَمَا دَارَتِ الْجُمُعَةُ حَتَّى ضَرَبَهُ الْمَلْعُونُ ابْنُ مُلْجَمٍ لَعْنَهُ اللَّهُ،
- ٤) فَتَرَاجَعَتِ الْعَسَكِيرُ فَكُنَّا كَاغْنَامٍ فَقَدَتْ رَاعِيَهَا تَخْطُفُهَا الذَّئْبُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ!

١٢ - عین الخطأ:

- ١) فِي دَاخِلِ هَذِهِ الْمَدِينَةِ كَنِيسَةٌ عَظِيمَةٌ بُنِيتَ عَلَى اسْمِ بُطْرُسَ وَ بُولُسَ الْحَوَارِيَّيْنِ،
- ٢) وَ هُمَا فِي قَبَرَيْنِ. وَ طُولُ هَذِهِ الْكَنِيسَةِ ثَلَاثُمَائَةٌ ذِرَاعٌ وَ عَرْضُهَا مِائَةٌ ذِرَاعٌ،
- ٣) وَ ارْتِفَاعُ سَمْكُهَا مِائَةٌ وَ خَمْسَةٌ عَشَرَ ذِرَاعًا، وَ أَرْكَانُهَا مِنْ نُحَاسٍ مُفَرَّغٍ،
- ٤) وَ سَمْكُهَا كَذَلِكَ مُعْطَى بِالنُّحَاسِ الْأَصْفَرِ، وَ أَسْوَاقُ الْمَدِينَةِ مَفْرُوشَةٌ بِالرُّخَامِ الْأَبْيَضِ وَ الْأَزْرَقِ!

١٣ - عین الخطأ:

- ١) إِنَّ أَصْحَابَ الْمَصَالِحِ وَ الْمَارَبِ وَ الْمُتَطَلِّعِينَ إِلَى السُّلْطَةِ لَا يَجِدُونَ أَيَّ سَبِيلٍ،
- ٢) إِلَى الْوُصُولِ إِلَى هَذِهِ التَّطْلُعَاتِ إِلَّا عَبْرَ إِسْتِلَابِ الْوَاقِعِ،
- ٣) بَعْضِ خُصُوصِيَّاتِهِ وَ التَّقْمُصُ بِرَدَاءِ الشَّرْعِيَّةِ، وَ هَذَا لَا يَكُونُ إِلَّا،
- ٤) مِنْ خِلَالِ إِسْتِبَاعِ الْشَّرْعِيَّةِ وَ اتِّبَاعِ سِيَاسَةِ التَّفَرْقَةِ بَيْنَ صُوفَوْفِ أَبْنَاءِ الْأُمَّةِ الْوَاحِدَةِ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الإعراب و التحليل الصRFI (١٤-١٨)

١٤ - «قلنا يا آدم أُسكن أنت و زوجك الجنة و كُلا منها رغداً حيث شئتما». عین الخطأ:

(١) آدم: اسم تفضيل و من نوع من الصرف؛ زوج: معطوف و مرفوع بالتبعية للمعطوف عليه ضمير أنت «البارز»

(٢) أُسكن: فعل و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنت»؛ و «أنت» البارز مؤكّد لفظي و مرفوع محلّاً بالتبعية

(٣) كُلا: فعل أمر و مهموز الفاء و مبني على حذف نون الإعراب؛ رغداً: صفة لمصدر ممحوظ تقديره «أكلأ رغداً» أو مصدر في موضع الحال تقديره «مستطيبين متھئين»

(٤) حيث: ظرف أو مفعول فيه للمكان و متعلقه فعل «كلا»، أو بدل من الجنة و منصوب محلّاً بالتبعية؛ شئتما: جملة فعلية و مضارف إليه و مجرور محلّاً

١٥ - «و لا تُضيِّعْنَ حَقَّ أَخْبَكَ اتَّكَالًا عَلَى مَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ، فَإِنَّهُ لَيْسَ لَكَ بِأَخٍ مِّنْ أَضَعَتْ حَقَّهُ!». عَيْنَ الْخَطَا:

(١) **تضييعن**: فعل مضارع من باب تعيل و معنٰ العين، مبنيٰ على الفتح لوجود نون التوكيد، و فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً

(٢) **أخ**: من الأسماء الخمسة و مجرور بالكسرة بحرف الباء، بأخٰ: جار و مجرور و شبه الجملة خبر مقدم لفعل «ليس» و منصوب محالاً

(٣) **أضعت**: فعل ماضٍ من باب إفعال و معنٰ و أجوف، فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و صلة للموصول «من» و عائدتها ضمير الهاء في «حقه»

(٤) **بين (بينك)**: ظرف غير متصرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب و متعلقه مذوق، و شبه الجملة صلة للموصول «ما» و عائدتها الضمير المستتر في المتعلق المذوق

١٦ - «رَبَّهُ فَتِيَّةٌ دَعَوْتُ إِلَى مَا يُورِثُ الْمَجَدَ دَائِبًا، فَأَجَابُوا!». عَيْنَ الْخَطَا:

(١) **رب**: حرف جرٌّ شبيه بالزائد، ربٰه: جار و مجرور و متعلقهما مذوق؛ فتية: تمييز و منصوب

(٢) **دعوت**: فعل ماضٍ للمتكلّم وحده، فاعله الضمير البارز، و الجملة فعلية و خبر للمبدأ ضمير الهاء في «ربٰه»

(٣) **يورث**: مضارع من باب إفعال، معنٰ و مثل، فاعله الضمير المستتر فيه جوازاً، و الجملة فعلية و صلة للموصول «ما»

(٤) **أجابوا**: ماضٍ من باب إفعال، معنٰ و أجوف و له الإعلال بالقلب، مبنيٰ على الضم، فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية

١٧ - «وَ مَا كُلَّ مِنْ يُبَدِّي البَشَاشَةَ كَائِنًا أَخَاكَ إِذَا لَمْ تُلْفِهِ لَكَ مَنْجَدًا!». عَيْنَ الْخَطَا:

(١) **تلف**: فعل مضارع من باب إفعال، و من أفعال القلوب لليقين، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً، و ضمير الهاء مفعول به أولٌ، و «منجاً» مفعول به ثانٍ

(٢) **كائناً**: مشتق و اسم فاعل (مصدره: كون) و من النواسخ، اسمه الضمير المستتر فيه تقديره «هو» و خبره «أخًا» و منصوب بالألف

(٣) **ما**: حرف شبيه «ليس» و من النواسخ، اسمه «كلٌّ» و خبره «كائناً» و «أخًا» خبر «كائناً» و منصوب بالألف

(٤) **يُبَدِّي**: فعل مضارع من باب إفعال، فاعله الضمير المستتر، و «الشاشة» مفعول به أولٌ و «كائناً» مفعول به ثانٍ له

- ١٨ - «أَخْلَاثِي وَ أَحْبَائِي ذَرُوا مِنْ حُبِّهِ مَا بِي مَرِيضُ الْعُشُقِ لَا يَبَرَّى وَ لَا يَشْكُو إِلَى الرَّاقِي». عَيْنُ الْخَطَا:
- (١) أَخْلَاءُ: جَمْعُ تَكْسِيرٍ (مَفْرَدُهُ خَلِيلٌ، مَذْكُورٌ)، مَعْرُوبٌ وَ مَمْدُودٌ وَ مَمْنُوعٌ مِنَ الْصِّرْفِ، مَنَادٍ مَضَافٍ وَ مَنْصُوبٍ بِفَتْحَةِ مَقْدَرَةٍ
  - (٢) مَوْصُولٌ عَامٌ، مَفْعُولٌ بِهِ وَ فِي مَحْلٍ نَصْبٍ. بِي: جَارٌ وَ مَجْرُورٌ وَ مَعْ مَتَعَلِّقَهُمَا الْمَحْذُوفُ، شَبَهٌ
  - (٣) ذَرُوا: فَعْلٌ أَمْرٌ لِلْمَخَاطِبِينَ، مَجْرُدٌ ثَلَاثِيٌّ، مَعْتَلٌ وَ أَجْوَفٌ (لِهِ إِعْلَالُ الْقَلْبِ)، فَاعِلٌهُ ضَمِيرُ الْوَاوِ الْبَارِزُ، وَ الْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ وَ جَوابٌ لِلنَّدَاءِ
  - (٤) يَبَرِّى: مَضَارِعٌ، مَجْرُدٌ ثَلَاثِيٌّ، وَ أَصْلُهُ مَهْمُوزُ الْلَّامِ، فَاعِلٌهُ الضَّمِيرُ الْمُسْتَتَرُ فِيهِ جَوَازًا تَقْدِيرَهُ «هُوَ» وَ الْجَمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ وَ خَبَرٌ لِلْمُبْتَدَأِ «مَرِيضٌ»

■ ■ عَيْنُ الْمَنَاسِبِ لِلْجَوابِ عَنِ الْأَسْئِلَةِ التَّالِيَّةِ (١٩ - ٣٠)

- ١٩ - عَيْنُ الْخَطَا عَنِ دُخُولِ نُونِ التَّوْكِيدِ عَلَى الْأَفْعَالِ:
- (١) يَا رَجُلٌ؛ هَلْ تَنْهَوْنَ عَنِ خَلْقٍ وَ تَأْتُنَّ بِمُلْثِهِ!
  - (٢) فَيَنَّ بِعَهْدِكَ حِيثُمَا عَاهَدْتَ امْرًا!
  - (٣) أَلَا لَيْتَ الْغَافِلَاتِ يَخْرُجْنَانِ عَنْ طَرِيقِ الْغَيِّ!
  - (٤) وَ اللَّهِ لَسْوَفَ أَخْدَمْنَكَ بِرَغْبَةِ!
- ٢٠ - عَيْنُ مَا يَدْلِلُ عَلَى دَفَعَاتٍ وَ قَوْعَةِ الْفَعْلِ:
- (١) جَبَنُ الْمَرْءُ جَبَنَةً!
  - (٢) لَعْبُ الْطَّفْلِ لَعْبَةً!
  - (٣) جَهْلُ الْقَارِئِ جَهْلَةً!
- ٢١ - عَيْنُ مَا لَيْسَ فِيهِ مِنْ مَلْحَقَاتِ الْجَمْعِ السَّالِمِ لِلْمَذْكُورِ:
- (١) وَ مَا أَدْرَاكَ مَا عَلَيْوْنَ؟
  - (٢) وَ مَا يَعْقَلُهَا إِلَّا الْعَالَمُونَ؟
- ٢٢ - عَيْنُ عَائِدِ الْصَّلَةِ ضَمِيرًا بَارِزًا:
- (١) هِيَ الدُّنْيَا، مَنْ رَفَعَتْهُ إِرْتَفَعَ!
  - (٢) أَيْنَ جَارِيُّ الذِّي كَانَ رَفِيقُ أَيَّامِي!
- ٢٣ - عَيْنُ الصَّحِيحِ (فِي عَمَلِ اسْمِ الْفَاعِلِ):
- (١) النَّاسُونَ الْعَيُوبُ فَائِزُونَ!
  - (٢) الْغَيْوَمُ السَّوْدَاءُ مَمْطَرَةُ الْأَمْطَارِ!

٢٤ - عین «ان» حرفاً عاملًا:

- ١) انما يشغل عن الآمال الدنيوية من يرى الجنّة و النار أمامه!
- ٢) ان يكاد ليُبعد عن نفسه التّخاذل لـما تأمل في عواقبه!
- ٣) ان التّقوى كمركب ذلول، يوصل أهله إلى الجنّة!
- ٤) ان الدنيا إلّا دار فناء و الآخرة دار بقاء!

٢٥ - عین الصحيح (عن التوكيد):

- ١) غيرت مكان المقاعد كلّه في صالة الاستقبال!
- ٢) ذهب الحاج أجمع كلّهم لزيارة بيت الله الحرام!
- ٣) علقت هاتين اللوحتين كليهما على جدار غرفتنا!
- ٤) إن معلمتنا نفسها قد زرعت بذور الأمل في قلوبنا!

٢٦ - عین الخطأ:

- ١) يوم الجمعة صمت فيه!
- ٢) يوم الجمعة صمت!
- ٣) يوم الجمعة صمته!
- ٤) يوم الجمعة صمت!

٢٧ - عین العبارة التي تختلف عن بقية العبارات (في العامل و المعمول):

- ١) سأل و أجبته المعلم!
- ٢) حيّوني و حيّيت الأصدقاء!
- ٣) أحبّني و أكرمني أبواهما!
- ٤) أعطيت و بخلوا إخواننا!

٢٨ - عین الجواب الذي يكون «عسى» فيه من أفعال المقاربة فقط:

- ١) عسى أن ينجح الطالب في الامتحان!
- ٢) «عسى أن يبعثك ربّك مقاماً محموداً»
- ٣) عسى أن ينجحوا الطالب في الامتحان!
- ٤) «عسى أن تكرهوا شيئاً و هو خير لكم»

٢٩ - عین ما يجوز فيه تقديم الحال:

- ١) زميلي ناجح ساعياً!
- ٢) هو صديقي مجتهداً!
- ٣) ما أحسن الطالب ساعياً!
- ٤) لا تعثوا في الأرض مفسدين!

٣٠ - عین ما يجب نصب المستثنى:

- ١) ما لي إلّا آل أحمد شيعة!
- ٢) «و من يغفر الذنوب إلّا الله»
- ٣) تغيير أخلاق الناس إلّا صديقك!
- ٤) «و لا يلتفت منكم أحد إلّا امرأتك»

- ٣١ - در جمله زیر عبارت‌های «كلُّ الاشياء» و «ليس بشئ منها»، به ترتیب بر چه چیزی دلالت دارند؟

«بسیط الحقيقة كلُّ الاشياء و ليس بشئ منها»

- ١) وجود الهی اشیا - وجود نفسی هر چیزی
- ٢) وجود علی واجب الوجود - وجود معلولی ممکنات
- ٣) وجود واجبی حق تعالی - وجود إمكانی موجودات
- ٤) وجود مطلق قیومی قائم به ذات - وجود مطلق ظلّی قائم به خدا

- ۳۲- از دیدگاه ملاصدرا کدام گزینه درباره قضایای هلیه بسیطه درست است؟

- ۱) موجود در این قضایا، مفهومی خارجی است و دارای عروض خارجی بر ماهیت است.
- ۲) موجود در این قضایا، مفهومی ذهنی است و دارای عروض خارجی بر ماهیت است.
- ۳) این قضایا عکس‌الحمل هستند و ماهیت به لحاظ متافیزیکی باید در ناحیه موضوع باشد.
- ۴) این قضایا عکس‌الحمل هستند و ماهیت به لحاظ متافیزیکی باید در ناحیه محمول باشد.

- ۳۳- عبارات زیر، به ترتیب ناظر بر کدام مورد است؟

- لو کان امرا انتزا عیا لم يتحقق العمل الشائع

- لو لم يكن اصيلا لم توجد وحدة بين الذات و صفاتة تعالى

- لو كان موجوداً لكن لوجوده وجود فهلم جرأاً فيتسلسل

(۱) اصالت وجود - اصالت وجود - اصالت ماهیت

(۲) تحقق جعل - تحقق ماهیت - اصالت وجود

(۳) تحقق ماهیت - تحقق ماهیت - اصالت وجود

(۴) تتحقق حمل شایع - تتحقق ماهیت - اصالت وجود

- ۳۴- با تبدیل «علیت» به «تشأن» در حکمت صدرایی میان «وحدت تشکیکی» با «وحدت شخصی» چه تفاوتی است؟

(۱) وحدت تشکیکی مساوی وحدت شخصی است.

(۲) در وحدت تشکیکی، معلول‌ها مشکک‌اند اما در وحدت شخصی، علت‌ها مشکک‌اند.

(۳) در وحدت تشکیکی، وجود حقیقت واحد ذومراتب است اما در وحدت شخصی، وجود حقیقت واحد ذی‌شئون است.

(۴) در وحدت تشکیکی، تشکیک از آن مراتب هستی است اما در وحدت شخصی، تشکیک از آن حقیقت وجود است.

- ۳۵- به نظر خواجه نصیر در شرح اشارات، تفسیر درست عبارت «فی الوجود و عللہ» کدام است؟

(۱) المراد بالوجود، مطلق الوجود والضمير فی «عللہ» مهملاً تقتضى الكلية

(۲) الضمير فی «عللہ» يعود الى الوجود الخاص المعلولى

(۳) المراد بالوجود الوجود المطلق و بعلله الوجود الممکن

(۴) الوجود المطلق مقول بالتشکیک على الوجودات

- ۳۶- مراد ابن سینا از «ما فی حکمه» در عبارت «من زعم ان الموجود هو المحسوس و ما فی حکمه» چیست؟

(۱) متخیلات و متوهمات

(۲) محسوس به حس ظاهر و حس باطن

(۳) قوه وهمیه که حکم محسوس را بر غیرمحسوس تعمیم می‌دهد.

(۴) قوه متخیله که حکم محسوس را بر غیرمحسوس تعمیم می‌دهد.

- ۳۷- برهان «فصل و وصل» از سوی چه کسانی و برای اثبات چه مسئله‌ای اقامه شده است؟

(۱) حکمای اشراق - وجود صورت

(۲) حکمای مشاء - وجود ماده

(۳) متكلمان - وجود اتم

- ۳۸- مراد ابن سینا از «ممکن الوجود» و «امکان» به ترتیب در عبارت زیر کدام است؟

«کل حادث فقد کان قبل وجوده ممکن الوجود فکان امکان وجوده حاصلاً و لیس شيئاً معقولاً بنفسه بل هو اضافی»

(۱) ممکن ذاتی - امکان ذاتی

(۲) ممکن وقوعی - امکان ذاتی

(۳) ممکن ذاتی - امکان استعدادی

(۱) ممکن ذاتی - امکان ذاتی

(۲) ممکن وقوعی - امکان ذاتی

(۳) ممکن ذاتی - امکان استعدادی

- ۳۹- از نظر سهروردی، چرا عقول، برخلاف نظر مشائیان منحصر در ده نیستند؟

۱) چون عقول عاری از کمیات و اعداد هستند.

۲) چون فیض الهی محدود و منحصر در عدد نیست.

۳) چون اگر منحصر در ده باشند، عالم تحت القمر بی‌علت خواهد ماند.

۴) چون اگر منحصر در ده باشند، عالم اجسام پیچیده‌تر و شگرف‌تر از عالم عقول خواهد شد.

- ۴۰- صدرالمتألهین کدام مؤلفه فکری متكلمین را می‌پذیرد؟

۱) انکار مطلق قدم زمانی در عالم محسوس

۲) حدوث به عنوان ملاک نیازمندی به علت

نظر ملاصدرا درباره تضایف «نقدم و تأخر» در زمان، کدام است؟

۱) در ذهن و خارج معیت دارند.

۲) در خارج معیت دارند نه در ذهن.

- ۴۱- نظر ملاصدرا درباره وجود و ماهیت کدام است؟

۱) دو امر متلازم به تلازم عقلی‌اند که به ظاهر یکی در تحقق تابع دیگری است.

۲) دو امر متلازم به تلازم عقلی‌اند که به وسیله امر ثالث تحقق می‌یابند.

۳) دو امر متلازم به تلازم عقلی نیستند.

۴) دو امر متلازم به تلازم علی‌اند.

- ۴۲- درباره عناوینی مانند کلی، جزئی، عام، خاص، مطلق و مقید، کدام گزینه درست است؟

۱) لازمه ماهیات نیست.

۲) مختص حقیقت وجود است.

۳) لازمه درجات و مراتب وجود است.

۴) لازمه عوارض ماهیاتی که به وسیله وجود موجود می‌گردند نیست.

- ۴۳- کدام عبارت نادرست است؟

۱) مهمیة الغایة علة لعلة وجودها مطلقاً

۲) الغایة علة لآن يصير الفاعل فاعلاً بالفعل

۳) مهمیة الغایة علة للفاعل من حيث انه فاعل

۴) غایة المبدع تكون مقارنة لوجوده و غایة المحدث لا يجب ان تكون مقارنة له

- ۴۴- از نظر سهروردی، تعارض اقوال حکماء اشراقی در طول تاریخ، به سبب چیست؟

۱) دخل و تصرف مفسران و اختلاف در تفسیرها

۲) دخل و تصرف کاتبان و اختلاف در نسخه‌ها

۳) زبان نمادین آن‌ها و تفاوت در نمادپردازی‌ها

۴) تفاوت مراتب آن‌ها در شهود حقیقت واحد

- ۴۵- از نظر سهروردی، تقابل نور و ظلمت چه نوع تقابلی است؟

۱) عدم و ملکه

۲) سلب و ایجاب

۳) تضایف

- ۴۷- دیدگاه سهروردی در حکمة الاشراق درباره ماهیت جسم چیست؟

۱) همچون فیثاغورس، جسم را نوعی عدد می‌شمارد.

۲) همچون افلاطون، جسم را مرکب از ماده و اعراض می‌داند.

۳) همچون ارسسطو، جسم را مرکب از ماده و صورت جسمیه می‌داند.

۴) همچون افلاطون، جسم را مرکب از صورت جسمیه و اعراض می‌داند.

- ۴۸- از نظر سهروردی، «نور محض» و «حی» چه نسبتی از نسب اربعه را دارند؟

۱) تساوی دارند.

۲) اولی اعم مطلق از دومی است.

۳) دومی اعم مطلق از اولی است.

- ۴۹- دیدگاه سهروردی در باب علم الهی به اشیا چیست و چه اشکالی دارد؟

۱) علم اشراقی است - درباره علم بعد از ایجاد، ساكت است.

۲) علم حضوری است - درباره علم قبل از ایجاد، ساكت است.

۳) عین ابصار است - شامل علم خدا به خودش نمی‌شود.

۴) اضافه اشراقیه است - شامل علم به مادیات نمی‌شود.

- ۵۰- سهروردی مُثُل افلاطونی را از چه طریق می‌پذیرد؟

۱) تشکیک در ماهیت و شهود عرفانی

۲) قاعدة امکان اشرف و شهود عرفانی

۳) قاعدة امکان اشرف و تشکیک در ماهیت

- ۵۱- اعتقاد به حدوث عالم در عین استحاله عدم عالم بعد از وجودش، متعلق به کدام گزینه است؟

۱) نظام ۲) کرامیه ۳) ملیون ۴) ابن نوبخت

- ۵۲- خواجه نصیرالدین طوسی در تحلیل صفت اراده برای خدا، همسو با کدام مكتب و متفسر است؟

۱) اشعاره - ابوالحسن اشعری

۲) معتزله - أبوعلی جبایی

۳) معتزله - أبوالحسین بصری

- ۵۳- به نظر خواجه نصیرالدین طوسی و علامه حلی، بازگشت چه چیزی در معاد، ضروری است؟

۱) اجزای اصلی بدن و اجسام متصل به آنها

۲) نفس مجرد همراه با اجزای اصلی بدن

۳) فقط اجزای اصلی بدن

۴) نفس مجرد

- ۵۴- در بیت زیر، مراد کدام فرقه هستند و منظور از «اجزاء فرده» چیست؟

۱) جماعتی از عرف، اجزاء اصلی

۲) جماعتی از حکما، اجزاء اصلی

۳) جماعتی از محدثین، جزء لا يتجزى

- ۵۵- با توجه به مفاد بیت زیر کدام گزینه درست است؟

۱) و قال الاشراقی بالمثال و الانفس الانفس فی الاقوال

۲) نفس صوری اخروی با نفس مادی دنیوی عینیت دارد.

۳) نفس مثالی مجرد از ماده و موضوع، همانند صورت مرأتی، مظهر است نه محل.

۴) تجرد بزرخی و عقلی و فوق تجرد نفووس، حقیقت واحده است بنابر جمیع اقوال.

۴) نفس مثالی مُعاد عیناً همان نفس مادی دنیوی است با تخلل عدم بنابر جمیع اقوال.

-۵۶- با توجه به مفاد بیت زیر کدام گزینه درست است؟

دَبَّرَتْ وَانْ تَفَاقَوْتُ اَلْحَدَدْ

۲) اذا عينت النفس يعبأ بتفاوت الجسد

۴) تكرر الصور يقبح في وحدة النفوس

فَالنَّفْسُ حِيَثُ عَيْنَتْ اِي جَسَدْ

۱) النفس جهة الاتحاد في الأجساد المتفاوتة

۳) وحدة الشخص يتضمن وحدة البدن

-۵۷- اتو معتقد است امر مینوی در سه نوع خاص تجلی پیدا می‌کند، آن سه کدام‌اند؟

۱) تعلق، خشیت، شوق

۲) آگاهی وحدانی، وحدت حقيقی، احساس عینیت

۳) معرفت بواسطه به واقعیت غایی، بیان ناپذیری، متناقض نمایی

۴) بی‌زمان و بی‌مکان بودن، احساس تبرک و تیمن، احساس امر قدسی

-۵۸- اشکال مهم ایمان‌گرایی کدام است؟

۱) نظام‌های اعتقادات دینی موضوع ارزیابی عقلانی نمی‌باشد.

۲) دینداران با ایمان‌گرایی می‌خواهند عقاید کنونی خود را حفظ کنند.

۳) دینداران مدام که فکر می‌کنند براهین خوبی دارند به ایمان محض متولّ می‌شوند.

۴) پذیرش تعارض میان ایمان دینی و نظریات مسلم علمی مستلزم موجه بودن تمسک به قرائن برای ارزیابی است.

-۵۹- از نظر آنسلم و آگوستین، شرط کمال مطلق بودن خداوند چیست؟

۲) انفعال‌ناپذیری او

۴) همه‌دان و همه توان بودن او

۱) محبت و شفقت او

۳) شایسته پرستش بودنش

-۶۰- نظر پلنتینگا، درباره برهان آنسلم چیست؟

۱) این برهان صدق اعتقاد به وجود ضروری را اثبات می‌کند.

۲) این برهان از تصور، حکمی درباره واقعیت خارجی داده و کامل است.

۳) این برهان معقول بودن صدق اعتقاد به وجود ضروری را اثبات می‌کند.

۴) این برهان از صدق مقدمات به صدق نتیجه سیر می‌کند و کامل است.

-۶۱- نظر خواجه نصیرالدین طوسی و علامه حلی، درباره ثواب و عقاب چیست؟

۱) المتأخر يسقط المتقدم و يبقى على حاله

۲) ينتفي الأقل بالأكثر و ينتفي من الأكثر بالأقل ما ساواه و يبقى الزائد مستحقا

۳) يسقط الثواب المتقدم بالمعصية المتأخرة و تکفر الذنوب المتقدمة بالطاعة المتأخرة

۴) لا يسقط الثواب المتقدم بالمعصية المتأخرة و تکفر الذنوب المتقدمة بالطاعة المتأخرة

-۶۲- به نظر خواجه نصیرالدین طوسی و علامه حلی، شفاعت برای رفع عذاب فاسق، چه حکمی دارد؟

۲) مورد تأیید است بهنحو شفیع مطاع.

۴) به هیچ‌وجه مورد تأیید نیست.

۱) بهطور کلی مورد تأیید است.

۳) مورد تأیید است بهنحو شفیع مجاب.

-۶۳- خواجه نصیرالدین طوسی در بیان حکم ایمان برای فاسق، با کدام گروه هم نظر است؟

۴) زیدیه

۳) خوارج

۲) مرجئه

۱) معتزله

-۶۴- روایت «الشقي شقي في بطن أمه و السعيد سعيد في بطن أمه» مؤيد کدام صفت خداست؟

۴) عمومیت قدرت خدا

۳) احاطه علمی خدا

۲) اراده الهی

۱) عدل الهی

- ۶۵ طبق نظر علامه حلی، عبارت «الاحکام و التجرد و استناد کل شی الیه» چه مضمونی دارد؟

۱) استدلال‌هایی بر اثبات علم الهی است که حکما اقامه کرده‌اند.

۲) سه دلیل بر اثبات علم الهی است که متكلمین و فلاسفه اقامه کرده‌اند.

۳) سه دلیل بر اثبات سمیع و بصیر بودن خداوند است که متكلمین اقامه کرده‌اند.

۴) استدلال‌هایی بر اثبات سمیع و بصیر بودن خداوند است که حکما اقامه کرده‌اند.

- ۶۶ با توجه به تعریف لطف از دیدگاه خواجہ نصیرالدین طوسی کدام‌یک از اجزای تعریف لطف نیست؟

۱) يبلغ حَدَّ الْإِلْجَاء

۲) لا حَظَّ لَهُ فِي التَّمْكِين

۳) يَقْرَبُ الْعَبْدُ إِلَى الطَّاعَةِ

- ۶۷ کدام گزینه بیانگر دیدگاه خواجہ نصیرالدین است؟

۱) اگر حُسن و قُبح شرعی باشد آنگاه می‌توان حُسن و قُبح همه امور را به نحو عقلی اثبات کرد.

۲) اگر حُسن و قُبح عقلی باشد آنگاه می‌توان حُسن و قُبح همه امور را به نحو شرعی اثبات کرد.

۳) اگر حُسن و قُبح عقلی نباشد آنگاه نمی‌توان حُسن و قُبح هیچ چیز را به نحو عقلی یا شرعی اثبات کرد.

۴) اگر حُسن و قُبح شرعی نباشد آنگاه نمی‌توان حُسن و قُبح هیچ چیز را به نحو عقلی یا شرعی اثبات کرد.

- ۶۸ از نظر توماس آکویناس و پل تیلیش، به ترتیب، انسان با چه نوع زبانی درباره خدا سخن می‌گوید؟

۱) نمادین - نمادین

۲) تمثیلی - تمثیلی

۳) تمثیلی - تمثیلی

- ۶۹ کاری که با واسطه از یک فاعل مختار بروز می‌یابد در آثار متكلمان با چه نامی، نامیده شده است؟

۱) متولد ۲) اختیاری ۳) مختار ۴) اضطراری

- ۷۰ کسانی که تجربه دینی را نوعی احساس تلقی می‌کنند، آیا می‌توانند اعتقاد دینی را براساس آن توجیه کنند، چرا؟

۱) آری - چون این احساسات شهودی و بی‌واسطه‌اند.

۲) خیر - زیرا این احساسات خطایپذیر و متعارض‌اند.

۳) آری - چون این احساسات را می‌توان در قالب نظامی مفهومی بیان کرد.

۴) خیر - زیرا چنین احساساتی بیان‌ناپذیر و فاقد محتوای عقلی و مفهومی‌اند.

- ۷۱ بنابر کدام ارزش‌دهی همه جملات زیر صادق هستند؟

$$(A \wedge B) \rightarrow (C \vee D)$$

$$(A \vee \sim B) \rightarrow (C \vee \sim D)$$

$$(\sim A \rightarrow B) \rightarrow (\sim C \vee D)$$

$$A = B = 1 \quad C = D = 0 \quad (2)$$

$$A = C = 1 \quad B = D = 0 \quad (4)$$

$$C = D = 1 \quad A = B = 0 \quad (1)$$

$$A = D = 1 \quad B = C = 0 \quad (3)$$

- ۷۲ جمله $\sim A \equiv \sim B$ مستلزم کدام است؟

$$(A \wedge B) \rightarrow (A \vee B) \quad (2)$$

$$(A \rightarrow B) \rightarrow (B \rightarrow A) \quad (4)$$

$$\sim A \rightarrow \sim B \quad (1)$$

$$(A \vee B) \rightarrow (A \wedge B) \quad (3)$$

- ۷۳ کدام جمله از هر یک از سه جمله دیگر به دست می‌آید؟

$$(P \rightarrow Q) \rightarrow P \quad (2)$$

$$Q \rightarrow (P \rightarrow P) \quad (4)$$

$$(P \rightarrow P) \rightarrow Q \quad (1)$$

$$P \rightarrow (P \rightarrow Q) \quad (3)$$

- ۷۴ فرمول $(P \leftrightarrow Q) \sim$ کدام فرمول را نتیجه می‌دهد؟
- $(\sim P \leftrightarrow \sim Q)$ (۴) $\sim(Q \rightarrow P)$ (۳) $\sim(P \rightarrow Q)$ (۲) $P \leftrightarrow \sim Q$ (۱)
- ۷۵ از $(p \supset q) \wedge (r \supset s)$ کدام مورد به دست نمی‌آید؟
- $(p \wedge r) \rightarrow (q \wedge s)$ (۲) $(p \vee r) \rightarrow (q \vee s)$ (۱) $(p \wedge r) \rightarrow (q \wedge s)$ (۳)
- ۷۶ اگر $A \rightarrow B$ قضیه باشد، آنگاه کدام استدلال معتبر است؟
- $B \rightarrow A \vdash B \equiv A$ (۲) $B \vee A \vdash B \wedge A$ (۱) $B \vee A \vdash B \equiv A$ (۳)
- ۷۷ دو جمله زیر با کدام جمله ناسازگار است؟
- $\forall x(Fx \rightarrow Gx)$ $\exists x(Gx \wedge Hx)$ (۱)
- $\forall x(\sim Fx \rightarrow Hx)$ $\exists x(\sim Gx \wedge \sim Hx)$ (۳)
- ۷۸ فرمول $(P \rightarrow Q) \& (R \rightarrow S)$ مستلزم کدام فرمول است؟
- $(P \rightarrow R) \rightarrow (Q \rightarrow S)$ (۲) $(Q \rightarrow R) \rightarrow (P \rightarrow S)$ (۱) $(S \rightarrow P) \rightarrow (Q \rightarrow R)$ (۳)
- ۷۹ اگر محصورات چهارگانه به صورت زیر صورت‌بندی شوند، در این صورت، کدام‌یک از قواعد منطق قدیم قابل پذیرش نیست؟
- $\forall x(Ax \rightarrow Bx) \wedge \exists x Ax$ (۱) عکس مسوى سالبه کلیه
- $\forall x(Ax \rightarrow \sim Bx)$ (۳) تناقض (بین موجبه کلیه و سالبه جزئیه)
- $\exists x(Ax \wedge Bx)$ کدام دو استدلال درست هستند؟
- $\exists x(Ax \wedge \sim Bx)$
- ۸۰
$\frac{(\exists x Fx \rightarrow P) \rightarrow Q}{(\forall x Fx \rightarrow P) \rightarrow Q}$ - ب	$\frac{(\forall x Fx \rightarrow P) \rightarrow Q}{(\exists x Fx \rightarrow P) \rightarrow Q}$ - الف
$\frac{(P \rightarrow \exists x Fx) \rightarrow Q}{(P \rightarrow \forall x Fx) \rightarrow Q}$ - د	$\frac{(P \rightarrow \forall x Fx) \rightarrow Q}{(P \rightarrow \exists x Fx) \rightarrow Q}$ - ج
- (۲) نقض محمول موجبه جزئیه   (۱) الف و ج
- (۴) تداخل (بین موجبه کلیه و موجبه جزئیه)   (۳) الف و د
- ۸۱ سالبه جزئیه، در کدام‌یک از قضایای موجبه عکس دارد؟
- (۴) عرفیه خاصه   (۳) ممکنه عامه   (۲) دائمه مطلقه   (۱) مشروطه عامه
- ۸۲ صغای قیاسی در شکل دوم، موجبه کلیه است. کبراً این قیاس کدام است؟
- (۱) با این صغراً نمی‌توان قیاسی در شکل دوم ساخت.   (۲) سالبه کلیه یا موجبه کلیه است.
- (۳) فقط سالبه کلیه است.   (۴) فقط موجبه کلیه است.

- ۸۳- در جمله صادقی «قياس موصول» و «قياس مفصل»، به ترتیب، موضوع و محمول است. عکس مستوی نقیض این جمله کدام است؟
- (۱) موجبه جزئیه
 (۲) سالبه کلیه
 (۳) موجبه کلیه
 (۴) سالبه جزئیه
- ۸۴- از نظر خواجه نصیر، ریشه خطای کسانی که مدعی اند «همه گزاره‌های کلی، ضروری‌اند» کدام است؟
- (۱) ایهام انعکاس
 (۲) خلط کلیت و ضرورت
 (۳) عدم توجه به ضروری وقتی
 (۴) عدم تمایز بین ضروری ذاتی و ضروری غیرذاتی
- ۸۵- «جزم» و «ثبات» در تعریف «یقین» به ترتیب کدامند؟
- (۱) امتناع کذب - باور به امتناع کذب
 (۲) هر دو باور به امتناع کذب
 (۳) باور به امتناع کذب - امتناع کذب
 (۴) هر دو امتناع کذب
- ۸۶- درباره رابطه حد و برهان، کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) هر نوع حدی با هر نوع برهانی، در اجزاء مشارکت دارد.
 (۲) حد تام اگر مشتمل بر فاعل و غایت باشد، با برهان لمی، در اجزاء مشارکت خواهد داشت.
 (۳) در حد تام، هر یک از علل اربعه مدلول مطابقی لفظ است ولی در برهان می‌تواند مدلول التزامی باشد.
 (۴) حد تام، اگر مشتمل بر فاعل و غایت باشد، همواره واحد است، ولی برهان لمی می‌تواند در ظاهر متعدد باشد.
- ۸۷- بنا به نظر خواجه نصیر، در شرح اشارات، این سینا «مواضع جدلی» را به چه عنوان به کار می‌برد؟
- (۱) اصول گفتگو
 (۲) مغالطات تعریف
 (۳) ارکان خطابه
- ۸۸- بنا بر اصطلاح این سینا در اشارات، قضایای اعتباری چگونه قضایایی هستند؟
- (۱) قضایای تابع قراردادهای بشری
 (۲) قضایای مشهوری که موجب عبرت گرفتن می‌شوند.
 (۳) قضایایی که براساس اعتبار و وثاقت افراد پذیرفته می‌شوند.
 (۴) قضایایی که بر پایه مشاهده باطنی و درون‌نگری، صادق شمرده می‌شوند.
- ۸۹- کدام گزینه شرط حجیت متواترات نیست؟
- (۱) امتناع اجتماع گواهان بر دروغ
 (۲) بازگشت خبر به امر محسوس
 (۳) گواهی دست کم چهل نفر
- ۹۰- نتیجه قیاس زیر کدام است؟
- اگر هیچ الف د نباشد آنگاه بعضی ج د است.
 هر د غیر ج است.
- (۱) بعضی الف ج نیست.
 (۲) هیچ غیر الف ج نیست.
 (۳) هیچ الف ج نیست.

